

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

FONS DE GARANTIA AGRÀRIA I PESQUERA DE LES ILLES BALEARS (FOGAIBA)

3338

Resolució de la presidenta del Fons de Garantia Agrari i Pesquer de les Illes Balears (FOGAIBA) sobre les bones condicions agràries i mediambientals (BCAM) que defineix el Reial decret 1049/2022, de 27 de desembre

El Reial decret 1049/2022, de 27 de desembre, regula les normes per a l'aplicació en l'àmbit estatal de la condicionalitat reforçada i de la condicionalitat social per als beneficiaris dels ajuts que rebin pagaments anuals per superfícies i animals en virtut dels articles 70, 71 i 72 del Reglament (UE) 2021/2115 del Parlament Europeu i del Consell, de 2 de desembre de 2021. A l'annex II del reial decret esmentat es descriuen cadascuna de les bones condicions agràries i mediambientals de la terra (BCAM).

La BCAM 4, sobre creació de franges de protecció en els marges dels rius, indica que s'han de crear franges de protecció al llarg dels cursos d'aigua, així com dels embassaments, llacs i llacunes, considerats a partir de la ribera, que s'han de situar a la parcel·la agrícola, de manera que les vores d'aquestes franges siguin paral·leles al caire del curs o de la massa d'aigua. S'entén per curs d'aigua el corrent natural d'aigua que flueix durant una part significativa de l'any i que desemboca en un altre curs d'aigua, en un llac o al mar, i que es representa en la cartografia oficial corresponent. Per tant, s'ha de concretar per a aquesta Comunitat Autònoma, a l'efecte de la BCAM 4, què s'entén per fluir aigua durant una part significativa de l'any.

La BCAM 6, sobre cobertura mínima del sòl per evitar terres nus durant els períodes més sensibles, prohibeix, en cas de conreus herbacis d'hivern, que es llauri la terra amb volteig o que es faci conreu vertical entre la data de recol·lecció de la collita i l'1 de setembre, data de referència de l'inici de la presembra. No obstant això, la BCAM 6 permet adaptar aquesta data a les condicions locals de cada comunitat autònoma.

Respecte a les terres de guaret, aquesta BCAM indica que es poden dur a terme pràctiques tradicionals de maneig del sòl de mínim conreu o de manteniment d'una coberta adequada del sòl.

D'altra banda, el Reial decret 1051/2022, de 27 de desembre, pel qual s'estableixen normes per a la nutrició sostenible als sòls agraris, indica a l'article 10.3 que els fems i els productes o materials orgànics o organominerals, inclosos els residus, han d'estar enterrats com més aviat millor després d'haver-los aplicat i sempre durant les primeres 12 hores, mitjançant pollegana, cisell, cultivador o equip que asseguri una tasca equivalent, excepte, entre d'altres, en recintes on es practiqui sembra directa, agricultura de conservació, conreus llenyosos amb coberta vegetal entre línies, pastures o que tinguin el conreu ja nascut.

La Llei 3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes Balears, a l'apartat 4 de l'annex sobre fems, indica que en certes circumstàncies les explotacions ramaderes han de tenir un sistema d'emmagatzematge de fems permanents amb una capacitat mínima que permeti l'emmagatzematge dels fems produïts durant un mínim de tres mesos o femers temporals d'una durada màxima de 45 dies.

Una gran part de les explotacions ramaderes produeixen pastura per als seus animals i fan la sega el mes d'abril o maig, amb la qual cosa, aplicant la BCAM 6, a partir d'aquesta data no podrien aplicar fems sobre la superfície segada, ja que això els obligaria a enterrar-los dins de les 12 hores posteriors a la seva distribució al sòl, cosa que prohibeix aquesta BCAM ja que impedeix el volteig del sòl o la realització d'un conreu vertical fins l'1 de setembre, com a data d'inici de la presembra del conreu. Això suposa emmagatzemar els fems produïts en la seva explotació més de quatre mesos i obliga a augmentar la capacitat dels sistemes d'emmagatzematge per adaptar-se a aquesta eventualitat, capacitat molt superior a la capacitat mínima que obliga la Llei 3/2019, tal com s'ha indicat al paràgraf anterior.

D'acord amb la BCAM 7, sobre rotació en terres de conreu, excepte en conreus sota aigua, es considerarà conreu principal el que estigui a la parcel·la entre els mesos de maig a juliol, període que les comunitats autònomes poden modificar.

El Decret 45/2005, de 29 d'abril, determina l'òrgan competent en matèria de control de la condicionalitat dels ajuts directes de la PAC.

Per aquesta raó, dicto la següent

RESOLUCIÓ

Primer. Per a l'aplicació del Reial decret 1049/2022, de 27 de desembre, pel qual s'estableixen les normes per a l'aplicació de la condicionalitat reforçada i de la condicionalitat social que han de complir les persones beneficiàries dels ajuts en el marc de la política

agrícola comuna que rebin pagaments directes, determinats pagaments anuals de desenvolupament rural i del Programa d'opcions específiques per la llunyania i la insularitat (POSEI), es tindran en compte les consideracions següents respecte a les bones condicions agràries i mediambientals (BCAM):

1.1 BCAM 4. Creació de franges de protecció en els marges dels rius

S'admetrà l'eliminació de la franja de protecció dels cursos d'aigua a les parcel·les agrícoles en les quals es consideri que el corrent d'aigua no flueix durant un període significatiu de l'any mitjançant la sol·licitud d'al·legació corresponent al SIGPAC. A aquests efectes, es considerarà que el corrent d'aigua no flueix durant un període significatiu de l'any quan aquest període no superi els sis mesos.

L'eliminació d'aquesta franja suposa que la seva superfície no es pugui considerar als efectes del compliment del percentatge mínim de superfície no productiva per a la BCAM 8.1.

1.2 BCAM 6. Cobertura mínima del sòl per evitar sòls nus durant els períodes més sensibles

1.2.1 En superfície de guaret es permet la tasca necessària per enterrar la matèria orgànica al terreny ja que es considera una pràctica tradicional a les Balears. Durant els mesos d'abril a juny no s'hi poden aplicar productes fitosanitaris, fertilitzants, esmenes o dur a terme pràctiques similars.

1.2.2 En el cas de conreus herbacis d'hivern, amb motiu de preparar la presembra i facilitar la retenció de les pluges de finals del mes d'agost, es permet llaurar la terra amb volteig o conreu vertical a partir del 15 d'agost.

1.2.3 Es permetrà enterrar fems i productes o materials orgànics en cas de l'elaboració d'un pla d'adobament per tal d'ajustar l'aportació de nutrients a les necessitats dels conreus, conjugant les seves necessitats productives amb la reducció d'emissions d'amoniac. Aquest pla haurà de tenir present els temps òptims per a l'aportació de nutrients i de matèria orgànica previs a la sembra tenint en compte la necessitat de mineralització, la data de sembra i la climatologia. S'eximeix de l'enterrament dels fems en superfícies de pastures, superfícies amb el conreu ja nascut, sembra directa, agricultura de conservació i conreus llenyosos amb coberta vegetal entre línies.

1.2.4 Si es duu a terme més d'un conreu al llarg de l'any en la mateixa superfície, el sòl s'haurà de mantenir cobert el màxim temps possible, tret del temps imprescindible entre l'aixecament de la collita anterior i la nova sembra. Si per a la sembra del conreu següent cal fer tasques prèvies a la seva implantació abans del 15 d'agost, aquestes tasques es podran dur a terme, ja que es consideraran tasques de sembra i no de presembra, i es permetrà així la pràctica de dobles collites.

1.3 BCAM 7. Rotació en sòls de conreu, excepte en cultius sota aigua

1.3.1 Es considerarà conreu principal el que estigui a la parcel·la entre els mesos de maig a juliol, excepte si se sol·licita algun dels ajuts agroambientals que recull el marc de les intervencions per al desenvolupament rural de les Illes Balears 2023-2027, cas en què es considerarà conreu principal aquell per al qual se sol·licita la línia d'ajuda esmentada.

1.3.2 Si durant l'any hi ha només un conreu, independentment de les dates en què sigui present a la parcel·la, aquest conreu es considerarà conreu principal.

Segon. Efectes

Aquesta resolució es publicarà al BOIB i s'aplicarà des de la data en què se signi.

Contra aquesta resolució, que exhaureix la via administrativa, es pot interposar, potestativament, recurs de reposició davant la presidenta del Fons de Garantia Agrari i Pesquer de les Illes Balears, en el termini d'un mes a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb el que disposen els articles 123 i 124 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques; o bé es pot interposar recurs contenciós administratiu davant la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears, en el termini de dos mesos a partir de l'endemà de la seva notificació, d'acord amb l'article 46 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la jurisdicció contenciosa administrativa.

(Signat electrònicament: 11 d'abril de 2023)

La presidenta del FOGAIBA

Maria Asunción Jacoba Pía de la Concha García-Mauriño

